У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5327

РІК LXXVIII. Ч. 228. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го ГРУДНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 10, 1971 No. 228. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Четвер, 9 грудня 1971

В АМЕРИЦІ

УРЯДОВА КОМІСІЯ ЦІН ДАЛА ДОЗВІЛ Американській Корпорації Сталі підвищити ціни на її продукцію до 3,6 відсотка, хоча та компанія, як і інші продуценти сталі, домагалася більшого підвищення. Ціни на металеві вироби можуть бути підвищені на одні товари й трохи знижені на інші, але не можуть переходити визначеної межі в 3,6%. Стримання цін на сталеві вироби напевно позитивно вплине на стабілізацію цін у країні.

СЕНАТНО - ПАЛАТНА КОМІСІЯ схвалила законопроєкт, за яким буде з федеральних фондів виділено 1,6 більйона долярів на вивчення й боротьбу проти хвороби пістряка („кенсеру"). Ця сума призначена на наступні три роки і спричинить активізації науковців та лікарів, які провадять дослідження одної з найважчих хворіб нашого віку. Головні дослідження будуть провадитися з рамени Крайового Інституту Здоров'я. Будуть створені також 15 дослідних центрів, де одночасно й лікуватимуть пацієнтів.

КОМІСІЯ В СПРАВАХ АТОМОВОЇ ЕНЕРГІЇ повідомила про реорганізацію своєї праці й самої структури Комісії. Буде створено нову посаду — заступника генерального директора у справах оточення й безпеки, а також звернуто більше уваги на цивільні програми використання атомової енергії.

ГРУПА МАТРОСІВ І ОФІЦЕРІВ ФЛЬОТИ відвідала у вівторок 7-го грудня Перл Гарбор, де рівно 30 років тому загинули від несподіваного нападу японської авіяції тисячі людей. Матроси скинули на воду вінок, поблизу того місця, де ще й нині стирчать бойові вежі броненосця „Арізона", на якому в той день загинули 1 202 людей.

НЮЙОРСЬКІ ПОЖЕЖНИКИ ПРИПИНИЛИ так зв. „італійський страйк", коли вони виходили на працю, але після пожеж масово зголошувалися хворими. Пожежники добивалися контракту праці й підвищки платень. Тепер вони одержують по 12 500 долярів річної платні, а впродовж наступних 30 місяців дійдуть до платні в понад 14 000 долярів за рік.

НЮЙОРСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗЛІКВІДУВАЛА ЗГРАЮ БАНДИТІВ, які минулого тижня напали й ограбували „Гарлем Сейвінг Банк". Під час грабунку було п'ятеро поранених, між ними один поліцай. Поліція спершу заарештувала Р. Смока з Ню Джерзі, залідозреного в нападі на той банк, а потім провела кілька облав і арештів на Мангеттені й Бронксі. До рук поліції потрапив і „провідник" тієї банди Ернст Джон. У висліді перестрілки один член банди був убитий, а четверо чекають суду.

У СВІТІ

КОМУНІСТИЧНІ ВОЛОДАРІ У СХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ НАЛЯКАЛИСЬ, що коли масово приїздитимуть із Західнього Берліну відвідувачі — заможні, добре одягнені, з грішми і дарунками для своїх кревних і приятелів, то це може спричинити фермент серед мешканців тієї бідної комуністичної частини міста. Тому розпочали робити труднощі у формулюванні деталів — яка свобода буде признана мешканцям Західнього Берліну, бо хочуть їхати на комуністичну сторону.

10 ЕВРОПЕЙСЬКИХ ЧЛЕНІВ НАТО РІШИЛИ перевести достроєння, яке охопить: 1.100 танків, 300 автоматичних гармат, 600 протитанкових гармат, 600 панцирних авт, два нищильники з ракетними викидниками, 5 інших нищильників, 3 атомові підводні човни і 10 інших, 25 гелікоптерів для поборювання підводних човнів, 400 бойових літаків, 400 протилетунських гармат і багато іншої зброї, разом на 1 більйон долярів. Британський міністер військових справ лорд Каррінгтон твердить, що зріст збройної сили СССР і його сателітів вимагає посиленого збройння держав НАТО, що давно вже твердила Америка.

СОВЄТСЬКИЙ КОМУНІСТИЧНИЙ ПРОВІДНИК ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ ВИСЛОВЛЮВАВСЯ на конгресі польської компартії у Варшаві з великим признанням про Едварда Герека за його економічні реформи, при чому признав з очевидним натяком на попередника Герека Владислава Гомулку, що „можуть траплятися помилки, не супроти принципів комунізму, а внаслідку невідповідних способів реалізування принципів".

У ВІДНІ ВІДБУЛОСЯ вже соте з черги засідання голів американської і совєтської делегацій на конференції про обмеження стратегічних родів зброї, — Джералда Смита і Владіміра Смйонова. Ця конференція триває вже понад два роки і всупереч оптимістичним передбачуванням американських державних мужів — перегонів у зброєнні напевно не припинить.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕДВАРД ГІТ БУВ обраний на „Европейського державного мужа 1971 року" — ще почесна назва одної Фондації в Гамбурзі, яку заснував був німецький мультімільйонер Альфред Тепфер. З тим титулом пов'язана грошова нагорода 92.137 дол. — вища, як сума, яку дістають лавреати нагороди Нобеля.

У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ ПРОГОЛОШЕНО вийнятковий стан з уваги на загрозу нової агресії збоку комуністичної Північної Кореї. Північнокорейські комуністи заявили, що це „провокація", бо ніякої агресії вони не плянують і не плянують.

ЗБІРКОВА КАМПАНІЯ УККА

З канцелярії Українського Конгресового Комітету Америки інформують, що започаткована 1-го грудня кампанія збірки Національного Датку з метою збільшити загальну суму Народного Фонду УККА до 100,000 долярів до кінця цього року, з кожним днем ширше і ширше розгортається. На початку грудневої кампанії до 100,000 бракувало ще 48.000 долярів. За перших кілька днів уже вплинуло 6.270 долярів, отже бракує ще 41,630 долярів. Після більших сум з Янгставну, Ню Йорку та менших з інших громад, поважна сума вплинула тепер з Філядельфії ($2,063) та з Бостону ($210). Між поодинокими жертводавцями на більші суми є Владика Василь Лостин і пп. Юлія та Михайло Петришин з Філядельфії й інш. Роман Волчук з Джерзі Ситі, які склали по $100.00. Є багато свідчень на те, що збірки досягатимуть пересічно 10,000 долярів тижнево, отже є поважні вигляди, що мета кампанії буде в передбаченому часі досягнена.

През. Ніксон вимагає схвалення податкових відтягнень для тих, що одержують пенсії з приватних обезпеченевих плянів

Вашингтон. — У спеціяльному посланні до Конгресу, що було передане в середу 8 грудня, през. Ніксона запропонував Сенатові і Палаті Репрезентантів схвалити законопроєкт про признання права на додаткові відтягнення усім самозатрудненим й іншим працюючим людям, які ощаджують самі чи обезпечуються на час свого відходу з праці, тобто переходу на пенсію. Таких осіб нараховують у ЗСА чотирнадцять мільйонів і, згідно з пропозицією през. Ніксона, їм треба признати право на часткове відтягання заощаджуваних чи обезпечених сум від податків. Під сучасну пору чотири мільйони працюючих одержують яких сім більйонів долярів з приватних плянів (програм) обезпечення. Стосовно до поданих Президентом пропозицій, особи, які ощаджують незалежно від своїх працедавців через свого працедавця на час своєї пенсії (відставки), мали б мати право відтягати від свого прибуткового податку 1.500 долярів річно, або 20% свого прибутку, якщо він менший. Самозатруднені особи, які ощаджують, чи складають на свої приватні пенсійні пляни, могтимуть користати із збільшеного податкового відтягнення в сумі 7.500 дол., або 15%, якщо він менший. Тепер ці відтягнення дозволені в сумі 2.500 дол., або 10% прибутку. Згідно з пропозиціями Президента, мав би бути встановлений також стандарт, який гарантував би право на пенсію усім тим робітникам, які були звільнені з праці, зрезигнували з неї або перейшли на іншу роботу. През. Ніксон підкреслив, що 40% управнених для одержування пенсії сьогодні такої гарантії не мають. В повідомленнях про передані тепер Конгресові пропозиції сказано, що їх схвалення причиниться видатно для забезпечення прав працюючих людей на пенсію.

ЗСА і Португалія вирішили продовжити договір в справі Азорів

Вашингтон. — З урядових кіл одержано повідомлення, що представники урядів ЗСА і Португалії вирішили в середу 8 грудня після довгих переговорів продовжити на дальших п'ять років встановлену ними ще під час війни домову про утримування З'єднаними Стейтами Америки летунських і морських баз на важливих своїм стратегічним положенням Азорських островах, що розташовані на Атлянтійському океані яких 1 000 миль на захід від Португалії. Буде підписаний цей договір президентом Ніксоном ще цього тижня, заки Президент відлетить в неділю 12 грудня на Азори, щоб зустрітися там з президентом Франції Помпіду. В устійненому тепер договорі передбачене вперше за час його тривання й у взаємних між ЗСА і Португалією економічна допомога для Португалії. Дійсність підписаного під час війни договору закінчилася була ще в 1962 році, але ЗСА мали далі можливість користуватися з мілітарних інсталяцій на Азорських островах. На четвер 9 грудня було передбачене підписання нового оборонного договору між ЗСА і Португалією, яке мало відбутися у Брюсселі з участю державного секретаря Роджерса і португальського міністра закордонних справ Руї Патрісіо.

В Чіле заведено державну контролю на харчові продукти

Сантіяго. — Президент-марксист д-р Сальвадор Алленде Госсенс повідомив, що його уряд перебирає контролю над харчовими продуктами в Чіле, в ім'я „боротьби проти фашистівського опору". Д-р Алленде почав називати „фашистами" навіть християнських демократів, які є в опозиції до його лівого режиму. Уряд вже перебрав до своїх рук три найбільші магазини-розподільні харчів і 22 базарні центри продажу биків і корів на м'ясо. До такого заходу уряд д-ра Алленде вдався після маршу 5 000 жінок вулицями столичного міста, в часі перебування в Чіле кубинського диктатора Кастро, які демонстрували проти нестачі харчових продуктів, особливо м'яса, курей, молока, масла та ін. Демонстрація мала бути інспірована опозиційною до уряду Християнсько-Демократичною партією і Національною партією. Д-р Алленде звернувся з закликом до своїх прихильників, щоб вони організовували „комісії нагляду", які мали б перевіряти в крамницях і на ринках справу постачання й ціни на продукти харчування. Чілійський президент потрактував демонстрацію наполохливих жінок, як політичний акт, хоча в народі той виступ жінок назвали „Маршем порожніх горшків". Резерви Центрального Банку Чіле впали вже до 50 мільйонів долярів, економіка занепадає швидкими темпами. Д-р Алленде виголосив довгу промову перед делегатами Центральної Спілки Праці, що зібралися на свій конгрес. У присутності „гостей із соціялістичних країн" заявив, що морська піхота ЗСА не буде пробувати „накидати нам свою волю". Д-р Алленде згадував у своїй промові про заяву одного з представників Уряду ЗСА, що чілійський сучасний уряд „довго не проживе".

В Сіті Коледжі відбудеться „Український День"

Ню Йорк. — Студентська Громада в Сіті Коледжі в Ню Йорку запрошує студентів і батьків на „Український День", який відбудеться в залі „Фінлі Болрум" в Сіті Коледжі, при 133-й вул. і Конвент евеню (дозід IRT до 137 вулиці). „Український День" запляновано на четвер 16-го грудня. Впродовж двох годин, від 12 до 2 дня, студенти поінформують гостей-американців про Україну й нашу культуру, покажуть Виставку українського образотворчого мистецтва, з фондів ЛМКлюбу, покажуть кілька українських танків та зразків співу, а студентка Геня Кузьмович продемонструє гру на бандурі. Крім того, будуть подані зразки кількох українських страв для ознайомлення з українською народною кухнею. Початок точно о 12-й г. дня. Влаштовують „Український День", з допомогою інших студентів, члени Головної Управи Союзу Українських Студентських Товариств Америки, студенти Сіті Коледжу Ігор Длябога та Василь Рудик.

ЗНЕХТУВАВШИ ЗАКЛИК ОН — ІНДІЯ І ПАКИСТАН ПРОДОВЖУЮТЬ ВІЙНУ

Об'єднані Нації. — Індія і Пакистан знехтували заклик Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй негайно припинити воєнні дії і відкликати свої війська поза свої державні кордони, і продовжують війну. Ту резолюцію Генеральна Асамблея прийняла в минулий вівторок після того, як Рада Безпеки ОН була нездатною прийняти будь-яку постанову. Британія і Франція були проти передачі справи Генеральній Асамблеї, знаючи, що постанови цієї останньої не мають зобов'язуючої сили, а тільки моральної рекомендації, і вживають закулісових заходів, щоб Рада Безпеки відновила свої наради в цій справі і щоб згори підготовити таку резолюцію, проти якої СССР не заклав би нового „вета". Негативне становище Індії супроти резолюції Генеральної Асамблеї виявив зразу ж її амбасадор Самар Сен, який заявив: „Асамблея, як звичайно, надзвичайно шляхетна у відношенні до принципів і, як звичайно, не дуже реалістична". Він добавив, що „ми не дурні припинити дії, що їх уважаємо за правильні й доцільні у нашому державному інтересі". Знову ж Пакистан, який голосував за ту резолюцію Генеральної Асамблеї, також висловив застереження супроти тієї частини резолюції, яка говорить про створення у Східньому Пакистані таких умовин, які дозволили б близько 10 мільйонам бенгальських втікачів добровільно вернутися до дому. Пакистанський амбасадор Ага Шахі заявив, що його уряд рішуче відмовляється переговорювати з „бунтарями", які націлені на розчленування державної території Пакистану. Американський амбасадор Джордж Буш апелював знову до воюючих сторін пошанувати авторитет Об'єднаних Націй, що їх членські держави у подавляючій більшості — 104 проти 11 — висловили свою думку. Пакистанський амбасадор заявив, що агресором є Індія і від Індії залежить, чи й коли припиниться війна. Тим часом на воєнному фронті індійські війська зайняли велике місто Єссоре у Східньому Пакистані, що його бенгальські мешканці виявили свою радість танками і співами на вулицях. Місто миттю вкрилось прапорами бенгальських сепаратистів-націоналістів. Пакистанське командування признало, що пакистанські війська у Східньому Пакистані мусять боротися без летунського прикриття, бо індійці збомбардували летовище біля столиці Акка і пакистанські літаки втратили свою головну базу. Але індійці признають, що пакистанське військо у Східньому Пакистані заціліло і, відступивши, перегруповується та приготовляється до завзятої оборони столиці Дакка. У прикордонній смузі між Західним Пакистаном і Індією йдуть бої за прикордонні місцевості обабіч кордону. Понад 20.000 пакистанського війська посувається вглиб індійської частини Кашміру.

Пекін закидає ЗСА і СССР вину, що нема миру на Близькому Сході

Об'єднані Нації. — Під час дебат на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй у справі ізраїльсько-арабського конфлікту забрав слово у минулу середу 8-го грудня представник Комуністичного Китаю Чіяо Куан-хуа і вперше з'ясував становище Китаю до того конфлікту. Він закинув Америці і Совєтському Союзові, не називши їх за іменем, а тільки „двома суперпотугами" і „паперовими тиграми", які, мовляв, у таємному порозумінні продовжують той конфлікт на Близькому Сході, і на базі „брудного зговорення" використовують для своїх вузьких інтересів, щоб здобути вам собі стратегічні пункти, не турбуючись за територіяльні права й суверенність палестинців. Це, мовляв, є „корінь лиха", з вини якого продовжується затяжний напружений стан між Ізраїлем і арабами. Куан-хуа заявив, що Комуністичний Китай не буде бавитись у мирового посередника і вважає, що дотеперішні спроби щодо замирення були фальшиві, бо не брали на увагу бажання й інтереси палестинських втікачів. — Міністер закордонних справ Єгипту Махмуд Ріяд закинув свому ізраїльському противникові, міністрові Абба Ебанові, що той „викривив" дійсні інтенції й становище Єгипту, бо мовляв, Єгипет прагне замирення, але не може вирекстися територій, окупованих Ізраїлем. Дебати продовжуються.

Членські держави НАТО маніфестують свою рішучість і збройну силу

Брюссель. — Велика конференція міністрів закордонних, військових і фінансових справ 15-ох членських держав Атлянтійського Союзу (НАТО), яка відбувається від середи до суботи цього тижня в столиці Бельгії, проходить — за характеристикою коментаторів — під знаком маніфестації солідарности і збройної сили того західнього оборонного блоку. Секретар оборони Мелвін Лерд висловив вдоволення з приводу рішення 10-ти членських держав НАТО збільшити свої збройні сили видатками одного більйона дол. Данський міністер оборони Кілд Олсен заявив, що його соціялістичний уряд не виконає передвиборчої обіцянки про зменшення данської армії з 24.000 до 8.000 у 1972 році. М. Лерд заявив готовість Америки вивінувати своїх европейських союзників наймодернішим електронічним видом зброї та запропонував, щоб ЗСА, Британія, Італія, Греція і Туреччина створили спільну постійну могутню воєнну морську фльоту на водах східньої частини Середземного моря. Державний секретар Вілліям Роджерс заявив під час вечері з міністрами закордонних справ Британії, Франції і Західньої Німеччини, що Москва повинна зрозуміти, що Захід не переведе односторонного розброєння і що тому одинокий шлях до припинення перегонів у зброєнні лежить у переговорах між комуністичним блоком т. зв. Варшавського пакту і Атлянтійським Союзом. Щодо проєктованої Совєтами европейської конференції безпеки — казав В. Роджерс — то треба підходити до цієї справи надзвичайно обережно.

ДОПОВІДЬ ПРО ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ОКЕАНОГРАФІЇ

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук, Відділ фізико - хемічних, математичних та технічних наук влаштовує в суботу 11 грудня ц. р. наукове засідання з доповіддю д-ра А. Лібацького на тему „Деякі проблеми сучасної океанографії". Відбудеться засідання в УВАН при 206 Вест 100-а вул. Початок о год. 5-а по пол.

Екзекутива і Рада Директорів УККА матимуть наради з кінцем цього тижня

Ню Йорк. — Цієї п'ятниці і суботи, 10 і 11-го грудня, тут відбудуться наради Екзекутиви і Ради Директорів Українського Конгресового Комітету Америки. Екзекутива матиме свої наради в п'ятницю вечором у приміщеннях НТШ, а Рада Директорів, яка включає членів Екзекутиви, Політичної Ради, Контрольної Комісії та Громадського Суду і 12 голів Відділів УККА, нараджуватиметься в суботу, 11-го грудня, в приміщеннях Українського Інституту Америки при 79-ій вулиці, починаючи від години 11-ої перед полуднем. На порядку нарад Ради Директорів, крім формальностей, є звіти з праці в 1971-му році, що їх складуть президент проф. Лев Добрянський з праці на зовнішньому і мґр Іван Базарко на внутрішньому відтинках. Дир. Петро Пуцило звітуватиме про фінанси та предложить бюджет на 1972 рік, проф. д-р Едвард Жарський звітуватиме про стан українського шкільництва в 1971-му році. Крім звітів і дебат над ними є інформація про завершення помісности УКЦеркви, резолюції, що їх схвалила Політична Рада на надзвичайному засіданні в червні ц.р., прийняття нових членів, персональні зміни в Політичній Раді, справа чергового Конгресу УККА та внески і запити.

В Ню Йорку відбудеться літературний вечір ректора УВУ проф. д-ра В. Янова

Ню Йорк. — Заходами Об'єднання Українських Письменників „Слово" і Комітету Золотого Ювілею Українського Вільного Університету відбудеться тут у п'ятницю 10 грудня ц. р. в залі Українського Інституту Америки при 2 іст 79-та вул. вечір присвячений 45-літтю літературно-наукової праці ректора УВУ проф. д-ра Володимира Янова. У програмі вечора, що його відкриє голова ОУП „Слово" Григорій Костюк, передбачені: доповідь д-ра Романа Голіята про життєвий шлях проф. Янова, спогади Івана Керницького - Ікера про зустрічі з ним у Львові і читання його поезій із збірки „Шляхи" у виконанні Марусі Гой, Ліди Прокоп і Реґі Сафян. На закінчення вечора виголосить слово проф. В. Янів, який читатиме також свої вірші із найновішого циклу „Слово і мрія". Початок вечора о год. 7-а веч.

МИХ. ВОСКОБІЙНИК ПРОЧИТАЄ ДОПОВІДЬ

Новообраний голова Гол. Управи ОУРДП Америки проф. Михайло Воскобійник, викладач університету в Коннектикат, відвідає деякі міста в Америці та Канаді й прочитає для українського громадянства доповідь на тему „Ситуація в світі, УНРада і що дальше". Доповідь на цю актуальну тему він прочитає в Чікаго 11 грудня в залі Дому УНСоюзу при 845 Норт Вестерн Евеню о год. 6:30 вечора, а в Торонто в неділю 12 грудня о 3-ій годині дня.

Д-р Омелян Бей доповідатиме про інфляцію та економічну кризу

Ню Йорк (Р.А.Г.). — Товариство Українських Інженерів Америки, Відділ Метрополії Ню Йорк, улаштовує в суботу, 11-ого грудня ц.р. доповідь д-ра Омеляна Бея на тему: „Структурна інфляція й питання економічної стабільности". Д-р Омелян Бей є асистент-професор при Шіпенсбург (Shippensburg, Pa.) Стейтовім Коледжі, де викладає політичну економію, міжнародну економію та історію економічних доктрин. Його спеціяльністю є совєтська економіка. Д-р О. Бей проаналізує проблему інфляції та заходів для її припинення, проблему замороження цін та нові теорії і погляди новітніх американських й інших визначних економістів. Будуть проаналізовані фіскальні засоби та монетарна політика уряду, як також чергові фази II і III для покращання економіки ЗСА. Доповідь відбудеться у приміщенні Літературно-Мистецького Клюбу при 149 Друга Евеню в Ню Йорку. Початок в год. 7-ій веч.

„Голос Америки" передає з Україну серії д-ра М. Данилюка „На медичні теми"

дир. Михайло Терпак

д-р Михайло Данилюк

Вашингтон. — Минулої середи, 8-го грудня, український відділ державного „Голосу Америки" почав передавати в Україну серію передач „На медичні теми" відомого нашого лікаря-громадянина, автора „Лікарського Довідника", ряду медичних брошур та довголітнього редактора рубрики „На медичні теми" у „Свободі" і головного контролера Українського Народного Союзу д-ра Михайла Данилюка з Мінеаполісу. Серію передач започатковано інформаціями про американське соціяльне забезпечення, післа чого слідуватимуть інформаційні передачі про американські лікарні, медичну опіку, як і загальні інформації з медичної ділянки, в цьому й про українських лікарів в Америці. Свої передачі д-р М. Данилюк наговорює на магнетофонну стрічку і їх тепер уже почато передаватиме „Голос Америки" у своїх українських передачах кожної середи як у ранішній, так і у вечірній програмах, — інформує директор українського відділу „Голосу Америки" п. Михайло Терпак.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Визвольний арґумент

Уярмлювання народів належить до проблем, що їх можна деякий час закривати чи відсувати, але яких ніколи не можна здавити. Держава, яка проводить у себе політику гніту, здавлюючи всякі прояви визвольного руху, може вважати, що визвольної проблеми у неї „не існує". Чужі держави з суто тактичних причин, щоб не дратувати поневолювача, можуть про ту „дразливу" справу не згадувати. Але це тільки проминальна тактика.

Ніхто не сподівався, що репресії центрального пакістанського уряду проти бенґальців, які спершу хотіли автономії і під впливом тих репресій стали самостійниками, приведуть до вибуху війни між Індією і Пакістаном, який пригадує світові, що покривдженими є не тільки пакістанські бенґальці. Індія скористувалась визвольним арґументом бенґальців для здійснення своєї цілі — розчленування Пакістану. Але Джеймс Рестон правильно пише у своєму коментарі в „Н. Й. Таймсі" з 8 ц. м.: „Якщо закордонні армії мають переступати міжнародні кордони, щоб злагіднити внутрішні трагедії інших держав, то що з внутрішнім гнітом у Совєтському Союзі? . ."

Москва тепер цинічно використовує визвольний арґумент бенґальців у своїй політиці проти Пакістану, що його підтримує Пекін. Але державні мужі в широкому світі не сліпі та не глухі і коли вони навіть мовчать, то це не значить, що не знають, що Москва має найменше право обурюватися переслідуванням бенґальців у Східньому Пакістані. Совєтська окупація Чехо - Словаччини буцімто забулася, але вже двічі пригадав її амбасадор комуністичного Китаю в Об'єднаних Націях. Недавній виступ конґресмена Дервінського на Комісії людських прав ОН в обороні Литви, Латвії й Естонії був заповіддю зміни політики Америки, що у слушний час видвигне всю проблему деколонізації Східньої Европи.

Історія вільних країн доказує, що їх визволення приходило завжди, коли зростала сила їхніх народів і коли їхній визвольний рух збігався з інтересами якихось інших держав. І так буде теж із визволенням України.

Забули про Україну

Заголовок цієї статті — нічого нового. Як довго сягає історія, про Україну пам'ятали тільки тоді, як вона була самостійна, сильна і могутня. Пам'ятали і завжди пам'ятають про неї її сусіди, що посягають по її землі і її багатства. Але забувають про неї, її не знають і часом не хочуть про неї знати ті, кому стоїть вона на перешкоді в їхніх плянах чи інтересах. Це — в міжнародній політиці. Коли ж мова про „сірих громадян", то вони в більшості про Україну не говорять, бо про неї не вчилися в школі і не вспіли про неї довідатись. До цих останніх треба зарахувати й таку могутню та патріотичну організацію, як Американська Федерація Праці та Конґрес Індустріяльних Організацій.

Це об'єднання американських професійних спілок випустило недавно і розіслало на, мабуть, мільйони адрес патріотичну брошуру: „Хто імперіяліст". Це у відповідь на всякі пропагандивні комуністичні брехні про „американський імперіялізм". У цій ілюстрованій мапами і діяграмами брошурі на 52 сторінки синтетично та промовисто описано імперіялістично - загарбницький похід Москви, але тільки від початку другої світової війни, яку вона розпалила своєю змовою з Гітлером. Подано в квадратних милях поверхню загарбаних Москвою країн та кількість їх населення. Але в брошурці ніже згадки про першу і найбільшу жертву комуно - московського імперіялізму, Україну, ніже згадки про Білорусь та всі ті країни, що їх завоювала червона Москва між двома світовими війнами.

Не думаємо, що це зроблено тенденційно, і якщо за це хтось заслуговує на докір, то насамперед ми самі. Головну масу двох мільйонів українців Америки становлять робітники і десятки, якщо не сотні тисяч з них належать до цих спілок, платять їм свої вкладки. Очевидно, що багато з них у своїх спілках та по своїх місцях праці може більше, ніж хто інший, говорять і поширюють правду про Україну та її поневолення. І також немає сумніву, що їм треба в поважній мірі завдячувати факт, що зорганізоване американське робітництво веде перед у поборюванні комунізму. Помилки, як ця із коментованою брошурою, трапляються і будуть траплятись доти, поки українці не здобудуть відповідної репрезентації в проводі зорганізованого робітництва. Також і цю справу має на своєму порядку Український Конґресовий Комітет Америки, і посилення цієї акції серед американського робітництва є одною з багатьох цілей, для здійснення яких УККА веде тепер свою збіркову кампанію, щоб здобути на це відповідні фонди.

В. С-ко

СССР — ВІДНОВЛЕНА РОСІЙСЬКА ІМПЕРІЯ

Відзначати 50-ліття створення Союзу Совєтських Соціялістичних Р е с публік большевицький пропаґандивно - партійний апарат починає вже тепер — за рік перед ювілейною датою. Історики в котрий то вже раз поспішно переробляють в Москві підручники історії, ще живі „учасники подій" виступають у газетах і журналах з відповідно зачісаними й прилизаними спогадами. Ім'я Леніна знову замерехтіло на газетних шпальтах, як творця „держави нового типу".

Договір про утворення СССР і Декларацію про утворення СССР розглянув і одноголосно затвердив у Москві 30 грудня 1922 року Перший з'їзд рад робітничих, селянських і червоноармійських депутатів. Спочатку до СССР увійшли: Російська Соціялістична Федеративна Совєтська Республіка, Українська ССР, Білоруська ССР і Закавказька Совєтська Федерація Соціялістичних Республік — ЗСФСР. Середньоазійські „республіки", Казахстан, Татаро-Башкірія були включені до складу СССР в 1924 році.

В Українській Радянській Енциклопедії про ці роки пишеться, що це був період „пожвавлення буржуазних елементів в умовах НЕП'у, який сприяв активізації буржуазного націоналізму. Головною небезпекою були прояви в е ликодержавного шовінізму. Існував і місцевий націоналізм, який особливо різко виявився в Грузії".

Як відомо, запроваджений Леніним з огляду на загальну руїну народного господарства і щораз гостріше невдоволення людности режимом НЕП (нова економічна політика) дещо розв'язував приватну ініціятиву, дозволяв роздрібну торгівлю та дрібні приватні підприємства і припиняв на селі грабіжницьку урядову політику в формі т. зв. „продразвьорсток". Із закінченням періоду „військового комунізму", а з тим і певним обмеженням дій терористичних органів ЧеКа люди зідхнули вільніше, а на базари повезли селяни продукти своєї праці.

Однак, з відпруженням в економічній ділянці посилювалось напруження в ділянці ідеологічній. Політичний клімат у тих часах значно злагіднів і згаданий вище „місцевий націоналізм в Грузії" виявився в тому, що проєкт конституції про створення всесоюзної федерації грузинські націонал - комуністи рішуче відкинули.

15-го вересня 1922 року ЦК комуністичної партії Грузії одностайно ухвалив: „Пропоноване на основі тез товариша Сталіна об'єднання в формі автономізації незалежних республік вважати за передчасне".. І далі: „Об'єднання господарських зусиль і спільної політики вважати необхідним, але із збереженням всіх атрибутів незалежности" (А. Авторханов, Технологія влади. Процес створення КПСС, 1959).

До грузинських націонал-комуністів приєднались азербайджанські, і це вже загрожувало зірванням пляну створення СССР за сталінським зразком, підважувало Москву як ідеологічний центр.

Ленін, хоч переконаний „централіст", уважав, що цю справу треба поладнати шляхом умовлянь і дискусій з „нашими кавказькими товаришами". Але Сталін, тоді вже секретар ЦК, а з ним Молотов і Орджонікідзе вирішили діяти гостріше. 16 жовтня 1922 р. до партійних централь Грузії та інших національних республік вислано без порозуміння з Леніним із Москви телеграму такого змісту:

„Пропозицію грузинського ЦК про передчасність об'єднання і збереження незалежности Пленум ЦК відкинув одноголосно... Пленум прийняв без жадних змін пропозицію членів комісії: Сталіна, Орджонікідзе, М я с н і к о в а і Молотова — про збереження Закавказької Федерації і об'єднання останньої з РСФСР, Україною і Білоруссю в „СССР..." (Там же).

За тим прийшла перша сталінська „чистка" в СССР — так звана „грузинська справа". І з того, внаслідок ображеної амбіції Леніна та персональних образ, завданих Сталіним Леніновій дружині, Крупській — конфлікт між уже конаючим Леніним і щораз міцніючим на своїм посту секретаря ЦК Сталіним. У своїй „секретній" доповіді на XX з'їзді КПСС Хрущов згадував про „заповіт" Леніна, в якому цей останній радив своїм „соратникам" не допускати Сталіна на високі пости в партії.

Боротьба „націонал - ухильників" за „суверенні права" своїх республік, серед яких на перше місце вийшли вже українські „націонал - комуністи", після смерти Леніна розгорілась з ще більшою силою.

На 2-му з'їзді рад у 1924 р., як основну справу знов порушено питання СССР: Сталін, Зінов'єв і Каменєв пропонували проєкт федерації, делеґати України, Грузії і Білоруси — конфедерації, тобто союз суверенних держав, об'єднаних одним спільним органом.

В основу конституції 1924 р. покладено проєкт федерації при збереженні фіктивної державної самостійности. Проте, в порівнянні з конституцією 1936 року, коли Сталін став уже абсолютним диктатором, виглядала вона надзвичайно демократично. До прероґатив Москви належали тільки: зовнішня політика, збройні сили, шляхи сполучення, пошта і телеграф.

Починаючи від 1924 р., оборона націонал - комуністами цієї конституції кваліфікується вже як „контрреволюційна" акція. Національну опозицію в партії очолює Микола Скрипник — член ЦК ВКП (б), член Політбюра КП(б) України і найвизначніший б о л ьшевицький теоретик національного питання — конкурент Сталіна, що був тоді автором єдиної з цієї ділянки статті, написаної ще на еміґрації, у Відні, з допомогою Бухаріна.

Але „гріхопадіння" М. Скрипника, як пізніше характеризував Сталін його опозицію курсові централізації і русифікації, обтяжувало цього старого, ортодоксального большевика тим, що в тих часах державної українізації відродився на Україні н а ц іоналістичний рух — у напівлеґальній і підпільній формах. Процес СВУ в Харкові — широкорозгалуженої організації українських самостійників — став переломовим моментом в національній політиці московських большевиків, з яким розпочався жорстокий терор і масове винищування національно - свідомої інтеліґенції в Україні і всіх ін-

(Закінчення на стор. 4-ій)

К. Крупський

КОНТАКТ КОШТОМ НЕСПРАВЕДЛИВОСТИ

Про драматичний виступ Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого на III Вселенському Єпископському Синоді в Римі хоч і багато писала світова преса, але дійсна причина цього виступу була невідомою для тієї преси. Щойно тепер про дійсну, хоч і сумну для нас, причину написав американський журнал „Нюзвік" з 6-го грудня ц. р. у статті п. н. „The Vatican's Ostpolitik". На початку цієї статті сказано, що Ватикан уже вісім місяців веде дипломатичну офензиву в Совєтському Союзі, а також в його сателітних країнах.

„Нюзвік" пише, що від самого початку було видно, що емісари Папи Павла УІ маневрували, щоб встановити ближчі зв'язки між Римом і 60 мільйонами католиків, які живуть у країнах совєтського бльоку. Сторонні особи не знали, скільки Рим схоче дати взаміну за те. Виявляється, що Ватикан згідний применшити авторитет місцевих церковних чинників, щоб таким чином мати ближчий нагляд над церковними справами традиційно католицьких країн Східньої Европи.

Перший натяк на таку позицію, пише „Нюзвік", прийшов у вересні, коли мадярський примат, кард. Йозеф Міндсенті закінчив п'ятнадцятилітнє самоув'язнення в американській амбасаді в Будапешті і осів на емеритуру в Австрії. Щоб уникнути тертя з мадярським урядом, Ватикан, як виявляється, переконав Міндсенті мовчати про події в його батьківщині. Рішення Міндсенті може привести до відновлення відносин поміж Мадярщиною і Ватиканом, але в Росії ціна якогось проґресу буде багато вищою, як у Мадярщині.

Навіть і так, пише „Нюзвік", останнього березня вже пройдено милю на тому шляху, коли архиєпископ Аґостіно Касаролі, папський „міністер з а к о р донних справ", склав в імені Ватикану в Москві першу від 1926 р. офіційну візиту. Спостерігачі вважають, що Ватикан шукав у Кремлі визнання 21 дієцизного єпископства в Совєтському Союзі, а також добивався менших обмежень для семінарій та встановлення апостольських консулятів у Литві та Естонії.

А тепер наведемо ту частину статті, де мова йде про долю католиків в Україні, Церкву яких Москва зруйнувала.

„Виглядає, що взаміну Ватикан згідний пожертвувати вірністю 5 мільйонів католиків українського обряду в Совєтському Союзі. Це задовольнило б совєтський уряд тому, що від часу здушення в 1945 р. Українська Католицька Церква сприяє відродженню українського націоналізму. В цей самий час московський православний патріярхат хоче абсорбувати українських католиків, а останній ватиканський жест в сторону патріярхату підказує, що Ватикан уже згідний акцептувати перенесення підданства.

„Однак, українські націоналістичні католики хочуть, щоб Папа найменував патріярхом когось з-поміж їхнього духовенства. Їхнім уподобаним кандидатом є Архиєпископ Львова, Кардинал Йосиф Сліпий, який минулого місяця відкинув пересторогу Ватикану і скликав до Риму єпископів українського обряду на синод. Вичуваючи дипломатичний торг Ватикану, Сліпий драматично пригадав світовому синодові єпископів, що українські католики „з льояльности до папи пожертвували ріки крови і гори людських трупів". Але це не справило враження на Папу Павла УІ, бо два тижні тому він відкинув домагання Сліпого створити окремий патріярхат католиків українського обряду".

Наведена стаття, як і інші голоси американської преси в справі нашої Церкви, не є вільною від неточностей. Ось, наприклад, сказано, що Папа Павло УІ два тижні тому не погодився на створення українського католицького патріярхату. Редакція журналу помішала папську відмову одобрення синоду українських єпископів, бо Папа не дає своєї згоди на патріярхат майже півроку тому.

„Нюзвік" правильно вказує на те, яким коштом Рим нав'язав би леґальний контакт з католиками в балтійських країнах. Як бачимо, це має статися коштом великої кризи для Церкви Страдальниці в Україні.

Наш Верховний Ієрарх і Великий Пастир на власні очі бачив терпіння нашої Церкви. Він сам стільки років терпів за неї на Сибіру. Тож не диво, що й тепер, супроти наказів мовчати, він голосом правдивого пастиря заговорив на цілий світ в обороні нашої Церкви.

НА БУДЕНЬ І СВЯТО

Редаґує Любов Коленська

ЧИ И ДО НАС ЗАВІТАЄ СВ. МИКОЛАЙ?

Є речі іраціональні, засновані на фантазії, казці, але навіть нам, дорослим, вони потрібні, і ми їх зберігаємо як дорогоцінність, бо вони, немов повітря чи сонце, вони — джерело життя.

Кілька днів тому, переглядаючи „Лейдіс Гом Джорнал", я натрапила в одній статті на цікаву думку. От, мале хлоп'я, зачувши від своїх товаришів, що це неправда, що св. Миколай дійсно приходить, що це тільки казка, щоб забавляти малят, затривожений прибіг до своєї матері із запитом: — Мамо, скажи, чи правда, що це не св. Миколай, а батьки дають подарунки дітям?

Мати, не надумуючись, відповіла: — Так, правда. Святий Миколай залишився тільки як символ доброти, і в його пам'ять батьки дають подарунки чемним дітям. — Вона вважала, що, давши відразу таку правдиву і ясну відповідь, заспокоїть дитину — і все буде гаразд. Але її здивуванню не було меж, коли хлопець за півгодини прибіг знову: — Мамо, тільки ж як він до нас прийде, коли у нашому ватрані палитиметься вогонь? (В Америці існує повір'я, що св. Миколай приносить подарунки, заходячи через ватран). Мати знову його запевнила, що св. Миколай не приходить — тому й немає значення, чи палитиметься вогонь, чи ні.

Але випитування сина її вже застановило: він не сприйняв реалістичного вияснення, він ще заглибоко перебуває у світі фантазії і хоче там бути. Материне пояснення про символ доброти йому важче сприйняти, як віру в св. Миколая. Ясно, що приходить час і діти самі поволі відрізняють поміж світом фантастичним і реальним, але це йде поступово й лагідно, і трохи в старшому віці. Пощо прискорювати цей процес і забирати дитині дитинство, а разом із цим світ фантазії, що в деякій мірі залишається на ціле життя. Відбираючи від дитини світ фантазії — ви раптом впроваджуєте її в незрозумілий, ще й неприязний світ.

Одна десятилітня дівчинка, прислухаючись дискусії старших про св. Миколая, розплакалася і сказала: — Не говоріть більше про святого Миколая, моя мама казала, що його немає. І я вже не вірю в Добру Фею, яка приносить гроші під подушку, коли випадає зубок — це батьки кладуть туди гроші. Але я ненавиджу це, я хочу казки.

Це тільки доказує, що діти зовсім не прагнуть, щоб їх завчасу виривали із зачарованого фантастичного світу. Ви тільки добре пригляньтеся дітям, коли розповідаєте їм казку: яка велика віра в їхніх очах і які вони щасливі! Хай ілюзорний, але це щасливий світ, і він дає вашим малятам більше тепла і ніжности.

А от пригадую, як тоді ще одинадцятилітня моя доня спитала: — Мамо, що б ти мені не сказала, я тобі повірю. Але признайся: чи це справді приходить до нас св. Миколай?

Тоді я їй: — А ти хочеш, щоб він приходив?

— Так. Я не хочу не вірити, і мені жаль...

— Тоді я відповіла: — Він так довго приходитиме до тебе, як довго ти будеш вірити...

Вона обійняла мене і відійшла.

Кілька днів пізніше, в ніч св. Миколая, я знайшла подарунок з підписом: „Святий Миколай", написаним рукою моєї доні. А в самому ріжку коверти — єдине слово: „Дякую!" Ранком, зустрінувши її, я усміхнулась: вона була щаслива.

Недавно доня мені сказала: — Я дуже тішилася, що ти дала мені змогу вірити. І коли в мене будуть діти, я також буду розказувати, як то раз на рік приходить до них св. Миколай.

І цього року прийде св. Миколай — ясно, до тих, котрі вірять... Байдуже, чи заїде він залубнями, запряженими у шпаркі коні, чи саночками, запряженими в олені. Чи прийде через ватран, чи може просто примандрує в хату і поблагословить нас своєю доброю усмішкою — повною приязни і любови, щоб ми й далі несли її поміж людей.

Кастро виїхав з Чіле, залишаючи країну в бурхливому неспокої

Сантіяго. — Впродовж 25 днів кубинський диктатор Фідель Кастро гостював у президента - марксиста д-ра Алієнде в Чіле. В різних містах кубинський диктатор-комуніст виступав з промовами, які офіційно вітала урядова преса, але не завжди і не всі слухачі. Під кінець візити Кастра і його великої групи супроводжувачів, у столиці Чіле, місті Сантіяґо, вийшли на вулицю 5 000 жінок, які демонстрували проти убогости й безправ'я. Поліція розігнала їх з допомогою палиць та слізних г а з і в. У ті ж дні кілька разів доходило до вуличних сутичок між молоддю — противниками комунізму і прихильниками сучасного червоного режиму в Чіле. Виїжджаючи, Кастро визнав, що його візита „загострила відносини в Чіле" і „викликала більше труднощів для уряду". Урядова чілійська преса називає всіх, хто не підтримує режиму д-ра Алієнде, „фашистами". Кастро відбув тригодинну розмову з президентом Перу, який зустрівся з кубинським диктатором тільки на летовищі.

Панас Феденко

МИНУЛО ПІВСТОЛІТТЯ

ЗИМОВИЙ ПОХІД АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ 1919-1920 РР.

(11)

В армії Зимового Походу була зразкова дисципліна. Людність ставилася до війська сердечно-прихильно. Всюди козаків населення годувало, бо 1919 року був добрий урожай і всього було досить.

Через пошесть тифу бракувало робочої сили, тому ще в грудні на полях були невикопані буряки. Ідучи до містечка Пикова, пам'ятаю, ми почули в густому тумані хрокання свиней. Виявилося, що ціла че́рідка свиней паслася-ласувала цукровими буряками.

Зустріч у Липівці, здавалося, відбулась під щасливою зорею. Сюди з'явилися делеґати Ініціятивної комісії, що була створена в Вінниці для підготови об'єднання обох українських армій. То були: Дмитро Сухенко, член Трудового Конґресу в Києві, приналежний до партії соціял-революціонерів, і Михайло Балицький, радикал із Галичини. Вони казали: в Українській Галицькій Армії, що вже вичуняла від епідемії тифу, було поширене бажання скинути „протекцію" Денікіна і об'єднатися з армією УНР. Як Сухенко з Балицьким довідалися про перебування І. Мазепи в Липівці, не пам'ятаю: мабуть, діяла якась інтуїція . . .

Негайно я одержав від прем'єра уповноваження діяти разом з Сухенком і Балицьким у Вінниці, щоб довести об'єднання армій до успішного завершення. І. Мазепа вислав лист до головного командира армії УНР М. Омеляновича-Павленка, щоб прислав делеґатів до Вінниці на переговори з уповноваженими УГА.

До Вінниці я добрався з Балицьким і Сухенком пішки і на возі. Сухенко мав знайомих на хуторі біля Махнівки (наголос на а), і там нас прийняли як дорогих гостей: було всього їсти й пити. Господар запряг коні у віз і щасливо доправив нас до Вінниці.

Мене залишили край міста в домі відомої київської родини Русових. Завідував домом член Соціял-Демократичної партії на ім'я Курінний, інтеліґентний чоловік коло 40 років. Тут була „явка" теж для прем'єра Мазепи. Курінний казав, що в Вінниці ще „товчуться" денікінці, але вони вже „в'ялі", мов мухи восени . . .

VIII

„Rara est temporum felicitas"
(Рідко буває щаслива нагода)
„Упущение времени невозвратной смерти есть подобно".
(Цар Петро Перший).

Нам здавалося в Вінниці, що справа об'єднання обох українських армій під спільною командою завершиться успішно і це дасть можливість відновити реґулярний український фронт проти обох напасників: „білих" і „червоних".

Омелянович-Павленко, одержавши лист від Мазепи про плян об'єднання обох армій, прислав у Вінницю уповноважених для переговорів. То були: полковник Олександер Вишнівський (тепер генерал у Дітройті), полк. Никонів і чотарі — Макаренко та Веремієнко. Від УГА в переговорах брали участь: отаман Омелян Лисняк і чотар Дмитро Паліїв. Я мав доручення від голови уряду Мазепи брати участь у переговорах.

Ситуація була всім ясна: денікінці покинули Вінницю і в безладді котилися до Чорного моря й до Дністра. Людність України натерпілася від цього війська. Добровольча армія дістала відповідне прізвище „Граб-армія". . . Начальна команда УГА дала на письмі зобов'язання задержати район Вінниці, Вапнярки й Жмеринки, щоб уряд УНР міг відновити на цій території нормальну адміністрацію.

24-го грудня 1919 р. в Вінниці уповноважені обох армій підписали договір про об'єднання під командою М. Омеляновича-Павленка. Текст договору довелося написати мені. 29-го грудня в Вінниці відбулося засідання ради міністрів УНР з участю І. Мазепи, І. Макуха, О. Безпалка, Г. Черкаського, І. Паливоди. Уряд затвердив договір про об'єднання обох українських армій. Рада міністрів при тому ухвалила відозву до народу України і до війська. Текст відозви написав я. Там є слова:

„Оповіщаючи громадян України про радісну подію — злуку обох українських армій під керуванням одного Уряду Соборної України, народне Правительство вірить, що віднині ніяка ворожа інтриґа не розіб'є братерської єдности обох частин українського народу".

Після втечі з Вінниці денікінців ми могли вільно рухатися в цьому місті над Богом. Мих. Балицький знайшов у „Мурах" (це вулиця в Вінниці) добре упорядковану друкарню. Патріотично настроєні робітники взялися видрукувати газету „Народний Голос", де були вміщені теж відозви уряду УНР, статті і різні інформації. Моя вступна стаття, писана в надії на перемогу УНРеспубліки над її ворогами, кінчалася словами: „З Новим Роком!" Бувши в Києві при кінці січня 1920 р., я бачив цю газету у Сергія Єфремова. Отже, хтось із Вінниці привіз її до Києва.

У Вінниці я оселився, за посередництвом М. Балицького, в домі поляка Грохольського. Господаря не було, казали, що виїхав у Польщу. Дім був в повному порядку, була в ньому велика бібліотека. Від середини листопада я не мав у руках книжки і почав переглядати, що було в бібліотеці. Натрапив на „Щоденник подорожі р. 1769", що написав німецький історик і філософ Йоганн Гердер, учитель поета Гете.

В тому щоденнику знайшов я слова про наш край: „Україна стане новою Грецією". Вона розвине свою культуру, котра пошириться на Угорщину, Польщу, Росію і на Західню Европу . . . І думалося мені в ту ніч про ситуацію в Україні: пошесть тифу та інші епідемії, господарська руїна через невпинні агресії хижих сусідів. Я думав собі: Далеко нам до Греції з її літературою, філософією, мистецтвом! Культурна творчість потребує хоч мінімального спокою. „Inter arma silent Musae" (На війні мовчать Музи) . . .

У Вінниці я довідався про обставини смерти голови управи міста. То був Володимир Дудич, енергійний молодий чоловік з університетською освітою, член Української Соціял-Демократичної партії. Вліті 1919 р. він брав участь у повстанні проти большевицької окупації, був арештований у Титрові, на південь від Вінниці і там розстріляний. Тільки Небо знає імена всіх українських патріотів, жертв російського „білого" і „червоного" терору.

(Далі буде)

УККА ВЕДЕ ІНТЕНСИВНУ ЗБІРКОВУ КАМПАНІЮ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ НАРОДНОГО ФОНДУ ДО $100,000 ДО КІНЦЯ РОКУ; ПОТРІБНО БУЛО $48,000; ЩЕ ПОТРІБНО $41,630.

Сенат затвердив кандидатуру Луїса Павелла до Найвищого Суду ЗСА

Вашингтон. — Сенат 89-тьма голосами проти 1 затвердив кандидатуру правника-юриста Луїса Павелла молодшого до Найвищого Суду ЗСА, і відразу ж приступив до обговорення другого кандидата до Найвищого Суду — Вілліяма Ренквіста, проти якого є досить сильна опозиція. Обох кандидатів до Найвищого Суду на звільнені місця визначив президент Ричард Ніксон після довгих консультацій і уважного вивчення цілого списку кандидатів, між ними й кількох жінок. Проти Луїса Павелла голосував лише один сенатор, Фред Гарріс із Оклагоми, який закинув Л. Павеллові, що він „ніколи не цікавився звичайними, малими людьми". Луїс Павелл подякував сенаторам за довір'я і вибір. Довкола кандидатури Вілліяма Ренквіста точиться завзята боротьба. Зокрема йому закидають, що в давніх, минулих роках він не підтримував рішучо поборювання сеґреґації. Сподіваються, що голосування відносно кандидатури В. Ренквіста відбудеться в Сенаті в кінці цього тижня.

„Заграва" у Клівленді

До Клівленду загостив дня 28-го листопада торонтський театр „Заграва" із комедією на 3 дії „Таборова Козулька" („Гріхи молодости") в опрацьованні Серафима Архангела та в поставі Юрія Бельського.

Є це зіграний професійний театральний ансамбль, його знаменита гра зробила незабутнє враження на публіку, що серед громів сміху не вгасала оплескувати акторів. — Із дійових осіб не вичислюю тих старших, бо ж це „старі комедіянти" й вони вже знають свою вартість на сцені, однак не можна поминути великої їхньої заслуги в тому, що пощастило їм відшукати, вишколити й прищіпити любов до рідної сцени чотирьом молодим акторам, що родилися по цьому боці залізної заслони. А належать до тієї чвірки: Олена Рожелюк, Христя Темник, Степан Геник-Березовський і Володимир Антонович. Вони знаменито вив'язалися із своїх роль і можна бути певним, що українське театральне мистецтво на еміґрації не загине, маючи тепер такий нарібок.

Старше покоління мусить подбати, щоб молодше включилося у працю старшого, а це вимагає багато терпеливости, наполегливости й заохоти, а ці прикмети виявили старші актори „Заграви" й за це належиться їм особливе признання.

Сподіємося знову побачити „Заграву" ще цеї зими.

Сильвестер Пігуляк

В ЕСПАНІЇ БУЛИ такі зливні дощі, що багато шляхів замінились в потоки, під водою опинились різні місцевості і завалились численні будинки. Покищо 5 осіб згинули під звалищами одного дому, але припускають, що людських жертв, не рахуючи велетенських матеріяльних втрат, буде більше.

У Ню Йорку в крамниці „Подароґіфт" зірвалася бомба

Ню Йорк. — У відомому магазині, спеціялізованому на торгівлі з СССР, „Подароґіфт", зірвалась великої сили бомба в минулу неділю вранці, яка пошкодила приміщення та знищила багато „подарків". Тому, що вибух стався дуже рано, не було людських жертв. Після вибуху невідомий мужчина потелефонував до пресової аґенції „Ассошіейтед Прес" і сказав: „Жидівський збройний опір щойно зірвав російський подарунковий магазин на 5-й евню і 27-й вулиці. Нехай ті, що торгують із Росією, остерігаються. Випустіть наш народ!" Точно не відомо, хто саме підклав ту бомбу.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, ВО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Українська Православна Катедра СВ. ТРОЙЦІ
359 Broome Street, New York, N.Y.

повідомляє, що

в неділю, 12 грудня 1971 року
в ГОРІШНІЙ ПАРАФІЯЛЬНІЙ ЗАЛІ

буде відкрита

ВИСТАВКА КАРТИН
ВІДОМИХ
УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

Виставка триватиме три неділі:

12-го, 19-го і 26-го ГРУДНЯ 1971 року

Виставлені будуть подаровані експонати мистців-добродіїв —

КИВЕЛЮКА, МИРОША, ШУМИЛОВИЧА, ТРОФИМЕНКА і ГНІЗДОВСЬКОГО

В більшій кількості будуть репрезентовані мистці: **В. Пагчак, І. Федевишин, Шонк-Русич**, як рівнож **В. Ревюк**, відомий громадський діяч мистець — учень славного маестра **М. Мороза.** Це перша виставка картин мистця В. Ревюка.

Просимо не пропустити доброї нагоди, набути гарні картини по знижених цінах. Парафіяльна Рада

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА
в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

— влаштовує —

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ

в суботу, 18-го грудня 1971 року
о год. 7:30 вечора

Український Народний Дім
при 140-142 Друга евеню, Ню Йорк, Н. Й.

- Коли новий член рахується подвійно?
- Коли його забезпечите додатково Акцидентовою Грамотою!
- Забезпечуючи, виповніть дві аплікації!

Список Жертводавців

які склали пожертви на побудову Української Православної Церкви

свв. апостолів Петра і Павла в Ґлен Спей, Н. Й.

після 18-го вересня 1971 року

Збіркова листа ч. 101, збірщик Таїсія Потієнко, Бофало, пожертвували: $157.00

Т. Рудай	10.00
Молодечий гурток УРСоюзу, секретар Потієнко	50.00
І. і Г. Парток	10.00
М. і У. Петручок	10.00
П. Маковський	10.00
І. Кашпуренко	5.00
Ю. і Т. Потієнко	10.00
А. і А. Остапчук	10.00
О. Таран	1.00
І. і Є. Борідько	5.00
В. Двигун	5.00
Й. і В. Бучинські	5.00
С. Закусило	1.00
І. Стеценко	1.00
М. і Н. Різун	5.00
А. Бардаш	5.00
І. Гнойовий	2.00
д-р В. і О. Дмитріюк	5.00
І. Чорногорець	1.00
М. Ковалевський	1.00
С. Андрійчук	5.00

Листа ч. 126 і 127, збірщики Люся Черниченко і інж. І. Жуковський, пожертвували: $134.00

М. Никорович	10.00
І. і М. Шпитко	20.00
Невідчитане прізвище	5.00
Є. Драгінда	5.00
І. Тащук	5.00
В. Романовський	5.00
Т. Олиник	10.00
Надія Кифор	10.00
П. Мотрук	10.00
В. Катрів	2.00
І. Новосівський	1.00
М. Роговський	10.00
Невідчитане прізвище	10.00
С. Чесниковський, МД	10.00
Люба Ґарбачевська	2.00
Є. Шоефл	5.00
Ю. Баланецький	3.00
П. Козар	5.00
Невідчитане прізвище	3.00

Збіркова листа ч. 042, Сиракузи, пожертвували: $50..00

Клавдія Брунець	5.00
М. Тимченко	10.00
о. П. Шпірук	35.00

Листа ч. 020, пожертвували: $32.00

П. Рихлик	1.00
І. Деркач	1.00
В. Іванців	5.00
д-р О. Тимочко	25.00

Збір. листа ч. 90, збірщик Ф. Гнойовий, пожертвували: $21.00

о. прот. Т. Діятелович	5.00
Ф. Гнойовий	2.00
М. Антоненко	1.00
Р. Клименко	1.00
Невідчитане прізвище	2.00
С. Кратюк	2.00
А. Майстрик	2.00
Яременко	1.00
Стебельський	1.00
Софія Галун	1.00
М. Вілґе	1.00
Ю. Сластіон	1.00
В. Соляник	1.00
Церква св. Покрови у Філядельфії	10.00
д-р В. Саляк	100.00
Марія Дескер	100.00
Михайло Мисків	50.00
К. Турянська на свіжу могилу св. п. В. А. Доленка	20.00
М. Ковалевський	4.00
проф. В. Пилишенко	10.00
В. і М. Геби	100.00
Зіна Шевченко	50.00
М. Богдан	15.00
проф. М. Лабунька	10.00
Ліда Дейнека	20.00
о. прот. Ф. Кульчинський	40.00
В. Чапля	20.00
П. Саляк	50.00
Г. Рибальченко	25.00
Б. Паладій	25.00
М. Кошуба	25.00
М. Вітер	15.00
О. Одуляк	25.00
Є. Грицай	30.00
В. Попович	30.00
В. і В. Хабурський	5.00
Раковський	25.00
М. Палько	10.00
І. Назаркевич	10.00
М. і Є. Боярські	100.00
Р. Олинець	10.00
В. Лихолай	20.00
Матусяк	20.00
І. Петрівський	10.00
І. і В. Антипенки	40.00
В. і О. Дармофал	25.00
В. і М. Лисяк	100.00
Р. Іваницький	50.00
С. і М. Гунчак	100.00
К. Копачинський	50.00
О. Северин	25.00
п-ні Бражник	25.00
А. і Ф. Манойло	300.00

Збіркова листа ч. 27, збірщик А. Герман.

М. Понеділок	10.00
Тихон Кульбіда	500.00
проф. Ю. Спільниченко	50.00
о. М. Коханський	20.00
А. і І. Черний	40.00
Л. Т.	50.00
М. Янов	10.00
Невідчитане прізвище	3.00

БУДІВЕЛЬНИЙ КОМІТЕТ складає Збірщикам і всім Жертводавцям СЕРДЕЧНУ ПОДЯКУ.

Ділимося болючою вісткою, що дня 7-го грудня 1971 року упокоївся в Бозі на 49-му році життя у Філядельфії, Па. наш Найдорожчий і Незабутній
ЧОЛОВІК, ТАТО і БРАТ

бл. п.

ВОЛОДИМИР БУК

ПАРАСТАС — в четвер, 9-го грудня 1971 р. о год. 8-ій вечора у похоронному заведенні п. Гасина, 4244 Old York Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН почнеться в п'ятницю, 10-го грудня 1971 р. о год. 8:30 ранку з цього ж заведення до церкви Христа Царя при вул. Каюга, а відтак на цвинтар св. Марії у Факс Чейс.

У безмежному смутку:

дружина — ЛІДА
діти — АСКОЛЬД і АРЕТА
брат — СТЕПАН
МАРІЯ КЕНІҐ
ІРЕНА і РОМАН ЩУКА з дітьми

Замість квітів, просимо складати пожертву на Т-во „Рідна Школа" у Філядельфії, Па.

Ділимося сумною вісткою з Кревними і Знайомими, що дня 6-го вересня 1971 року в Глинянах коло Львова відійшла у Вічність

бл. п.

ТАТІЯНА ДИЧКЕВИЧ

довголітня учителька в Глинянщині.

Горем прибиті:

муж — МИХАЙЛО
дочка — ЛЮЦІЯ МЕДИЦЬКА з мужем,
Син і внуки

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. д-ра ОЛЕКСИ ОЛІЙНИКА

зложили на фонд „Церква в Потребі":

д-р Міра і Лев Сагайдак	$25.00
д-р Євген і Галя Мартинюк	15.00
д-р Дмитро і Марія Фаріон	10.00
д-р Олександер і Нуся Клос	10.00
д-р Володимир і Люба Боднар	10.00
д-р Степан і Люба Іванчук	10.00
д-р Володимир і Уляна Білецькі	10.00
УЛТПА — Відділ Огайо	20.00

В світлу пам'ять мого Незабутнього Батька

бл. п. д-ра Олекси Олійника

складаю суму 1,000 (тисячу) долярів на Фонд „Церква в Потребі"

Дочка ОЛЕКСАНДРА ШКОЛЬНИК

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всім тим Людям Доброї Волі, що помогли нам облегшити наш біль, тугу і печаль в тяжких для нас хвилинах, коли з Волі Всевишнього після довгої і важкої недуги відійшов у Вічність в дні 13-го листопада 1971 року наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.

Д-р ОЛЕКСА ОЛІЙНИК

Наша сердечна подяка Всеч. Отцю Пароховi Тарасові Дурбакові за відвідини Покійного та уділення Йому Найсвятіших Тайн, — а надто томуж Всеч. о. Пароховi та Всеч. о. Романові Набережному за відправи Парастасу, Панахиди і похорону.

Щиро дякуємо Всім Друзям за квіти і пожертви на Служби Божі, на добродійні цілі та за вислови співчуття.

Щире Спасибіг Усім за участь в похоронах.

Особлива подяка проф. Романові Лесикові за теплі прощальні слова над домовиною Покійного від Комбатантів, д-рові Іванові Гуркові від Товаришів по Званню т. є адвокатів і оборонців карних та панові редакторові Осипові Новицькому від громадянства.

Сердечна подяка всім Комбатантам, що прибули віддати останню прислугу своєму Побратимові, та піснею „Видиш брате мій" — вирядили Його в Далеку Дорогу.

Нехай Всевишній винагородить Вас Усіх сторицею, та обдарує своїми обильними ласками.

У глибокому смутку:

вдова НАТАЛІЯ ОЛІЙНИК
з Дітьми, Внуками та Родина

ПОДЯКА

Після довгої життьової мандрівки, відлетів слідом за своїми товаришами у безповоротний вирій, мій вірний друг життя, редактор і співець стрілецької слави —

ЛЕВ ЛЕПКИЙ

Згадуючи Його молитвами і думками в сороковий день смерти, бажаю цією дорогою подякувати усім, цим, що піддержували Покійного і мене впродовж довгих днів затяжної недуги та усім, що причинилися до гідного прощання Льва Лепкого на вічний спочинок.

Перш усього моє щире Спасибіг усім духовним отцям, що так численно взяли участь у похоронних відправах, зокрема о. деканові Т. Атаманюкові, о. пароховi церкви св. Йосафата в Трентоні В. Грабцеві за відвідини хворого в шпиталі, за участь у похоронах і за прощальні слова над домовиною, о. радникові В. Головінському — побратимові зброї, о. шамбелянові М. Харині, пластовому капелянові о. Б. Смикові та о. Б. Желехівському — настоятелеві укр. православної церкви Пресвятої Тройці в Трентоні. Рівнож щиро дякую пластунові сеньйорові М. Демчишинові за діяконування і керівництво хору на усіх похоронних відправах.

Особливо сердечно дякую нашим лікарям, що через цілий час затяжної недуги давали опіку й поміч Покійному, а це др. М. Макогонові, др. Б. Олесницькому, др. Р. Смикові і др. Б. Фараонів.

Дякую дир. І. Порятковi голові Братства УСС, інж. Д. Кузикові дир. корпорації „Черче" і др. Т. Крупі із Пл. Станиці в Трентоні, мґр. Іванові Костюкові від Трентонської громади за прощальні слова над відкритою домовиною. Ред. Р. Купчинському, др. Р. Кобринському, полк. М. Ліщинському, інж. І. Вітоняковi, інж. О. Тарнавському, др. І. Козакові за промови на цвинтарі, а др. С. Ріпецькому ред. І. Кедринові, др. Р. Олесницькому, пл. сен. О. Кузьмович, пл. сен. Р. Петріні, о. шамбелянові М. Харині за повні сердечности слова про мого Мужа в часі поминок. Дякую Братству УСС за влаштування поминок, а родичеві Покійного о. Б. Смикові окрема моя подяка за ведення поминок, а мґр. І. Костюкові за слово до учасників, які своєю присутністю звеличали пам'ять Покійного.

Я невимовно вдячна усім цим знайомим, що відвідували мого Мужа в часі недуги та віддали Йому останню прислугу в часі похоронних відправ в Трентоні і на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку: мешканцям „Черча", громадянству міста Трентону, пластунам із Пластової Станиці в Трентоні та усім приїзджим з Філядельфії, Ню Йорку і дальших міст. Дякую їм за їхні слова потіхи, поміч, датки на Богослужби та щедрі датки замість квітів, особливо моїм близьким сусідам із „Черча".

Але з найбільшим зворушенням і з глибини мого серця мушу подякувати гуртові найближчих приятелів Покійного і моїх, які ізза доброти серця і щирої дружби, виїмкової в сьогоднішніх часах, клопоталися нами, були на кожний поклик і допомагали в цих важких і сумних днях, що їх приносить недуга, безвиглядність і смерть. Це в першу чергу дорога Іванка Джус, неоцінений приятель Петро Постолюк, та вірні помічні у всему Олена і Іван Костюки, Дарія і Дмитро Кузики й Людмила і Василь Сердюки. Либонь ніколи не зможу їм віддячитися за цілу їхню доброту — але я певна, що Бог нагородить їх сторицею.

Черче, в грудні 1971 р. МАРІЯ ЛЕПКА

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
— ВІДДІЛ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ —

влаштовує традиційний

БАЛЬ ІНЖЕНЕРІВ
З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

в суботу, 12 лютого 1972 р. у Sheraton Hotel

1725 J. F. Kennedy Blvd., Philadelphia, Penna.

Грає 12-ти членна оркестра „Темпо"
під керів. ІРИНЕЯ КОВАЛЯ

У мистецькій частині виступить відомий
Квартет „Каравана"
під проводом БОГДАНА БЕМКА

Дальші інформації будуть подавані у пресі та радіо.

ЗГОЛОШЕННЯ ВШ. ДЕБЮТАНТОК, з потрібними інформаціями, приймає до

20-го СІЧНЯ 1972 РОКУ

пані ХРИСТЯ ГАНАС

1009 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141
Тел. (215) GL 5-1060

Телефонувати вечором між 6:30 і 10:00 кожного дня крім суботи, неділі і вівтірка.

СОЮЗОВІ ДІЯЧІ: СЕКРЕТАРІ, ОРГАНІЗАТОРИ, УРЯДОВЦІ І КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕГАТИ! ВІД ВАС ЗАЛЕЖИТЬ ДАЛЬШИЙ РІСТ І ВСЕБІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ Й ВСІЄЇ НАШОЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ГРОМАДИ. ПОДБАЙТЕ ЩЕ В ЦІМ РОЦІ, ЩОБ У ВАШІЙ ГРОМАДІ НЕ БУЛО НІ ОДНОГО УКРАЇНЦЯ БЕЗ ДОСТАТНЬОГО ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

Наукова конференція у 50-річчя УВУ

Ню Йорк (УПС). — Українські науковці, які живуть на терені ЗСА та Канади, подбали про те, щоб належно відзначити велику для української науки подію: 50-річчя існування та праці Українського Вільного Університету. Це відзначення відбулося в Ню Йорку, 23-24 жовтня 1971 р. у формі наукової конференції (симпозіюм), яку підготовив Комітет під головуванням д-ра Петра Гоя.

Згідно з наміченим пляном праці конференції велися в окремих секціях. Незалежно від того відбулися дві пленарні сесії, присвячені положенні на українських землях під сучасну пору та справам церковним. Конференція пройшла з повним успіхом, про що свідчить участь понад 300 осіб заінтересованих окремими науковими проблемами, а також те, що зі зголошених 69 доповідачів у конференції взяло участь 52. Інші прислали свої доповіді, або вже готові праці до друку.

В часі двоходенної конференції працювало одночасно 9 секцій: економічна (голова д-р О. Бей), історично-географічна (голова д-р Ю. П. Кульчицький), мовна (голова д-р Б. Б. Чопик), літературна (голова д-р Д. Штогрин), політичних наук і права (голова д-р І. Гвозда), психологічна і педагогічна (голова д-р І. Головінський), соціологічна (голова мґр Рената М. Шаран-Олеарчик), бібліографічна (голова д-р О. Соколишин), інженерна (голова інж. Р. Гавриляк), музикології (голова проф. д-р А. Щуль). На пленарній сесії присвяченій проблемам сучасної України з доповідями виступали: д-р М. Сосновський („Деякі аспекти національної політики совєтського режиму впродовж 60-х років"), О. Зінкевич („Українська політична думка у самвидавській літературі"), проф. В. Янів („Соціологічна аналіза самвидавської поезії Ігоря Калинця") та мґр Я. Чехут („Постання Товариства охорони пам'ятників історії та культури УРСР").

Конференція присвятила увагу також церковним справам. З вичерпною доповіддю н. т. „Українська церква в минулому та сьогодні" виступив, проф. М. Чубатий. Його доповідь доповнив, проф. М. Лабунька. На закінчення конференції проф. В. Стецюк ширше з'ясував „Стан української науки у вільному світі", а проф. В. Янів говорив про „Майбутнє Українського Вільного Університету: його завдання та перспективи".

У конференції взяли чисельну участь молодші українські науковці, які тепер працюють викладачами і дослідниками на американських університетах. Вже той сам факт, що ця конференція згромадила таке число українських наукових сил, які прибули з таких далеких стейтів як Ютаг, чи з канадійської провінції Манітоба, з Флориди, Іллиной, тощо — має свою вимову.

Конференцію підготовив спеціяльний комітет в складі: д-р П. Гой (голова), д-р М. Боровик, д-р В. Лучків, д-р М. Сосновський та д-р Б. Футей. Підготовою програми окремих сесій займалися голови секцій. Як нас інформують, згаданий комітет плянує публікацію читаних на конференції доповідей. Заплянований збірник вийде в серії публікацій Українського Вільного Університету.

ПІД ЗИМУ — В ГОРАХ

Подихає легенький вітер. Хмари дрягліють. Час до часу політають сніжинки — легенько, часто, жартівливо наче граючись одна з одною у просторі. І — Тиша! Така тиша, що аж чути гомін останньої охри берізок.

А в цій тиші лиш Михайло Мороз, що з усіх мистців, що перебували у Гантері і розкошувалися милістю літа, — залишився тут і своїми тонами й ритмами сильно розгомонює у просторах гір та не перестає пантрувати гірської природи, її передзимових, чистих, сірих ритмів. А що його палітра — як сказав колись Матіс — це „Люкс, Кальм, Волюпте", Світло, Спокій, Пристрасть, то Мороз і в цих сірих ритмах сильними барвами напав на кущ калини, — що росте біля хати приятеля Євгена Титли, у якого він тепер „кватирує". — й розкошується нею до самозабуття. А це самозабуття добре робить на його розтерзану душу. Цей твір присвячує М. Мороз останнім могіканам Червоної Калини — УСС. Почав він малювати оцей образ 28 жовтня, наче передчуваючи кончину того ж дня одного зі співців Червоної Калини — Льоня Лепкого.

Та й у гражді — біля церкви св. Івана Хрестителя у Джует-Гантері, Н. Й. — у цій тиші ритмує життя: чути удари молотів, то бриніння ручної пили — це заводять світло й воду. А при гражді насувається спогад із недалекого минулого, з ним же й міркування.

Ще при кінці 1950-их років на цім схилі гори, як і на інших таких схилах, зеленіла трава, цвіла божа крівця, похитувались у вітрі смереки, ялиці і клени. Сьогодні на тому схилі пишається своїм гуцульсько-бойківським стилем дерев'яна церква й така ж дзвіниця. А в їх підніжжі, у захиснім відокремленні, стоїть нова споруда — гражда. Ззовні — вона майже викінчена. Внутрі ж — ще роботи й роботи є. І ось, міркуєш — за десять років: три споруди, всі три в нашім, тім українсько-карпатськім стилі заповнили українським життям цю затишну, ще не так давно мало знану місцину. Від раннього літа до пізньої осени гомонить тут українське слово. Тут, у цій церкві, моляться Богу, тут зустрічаються знайомі й приятелі, що прибувають сюди з усіх ЗСА, з Канади, з Европи, а то й з рідної нашої України. Тут щоденно прибувають чужинці, усяких країн і народів, подивляють, захоплюються цими творами — архітектурою, малярством, різьбарством — українських творців-мистців.

Тут цього, минулого літа діяв кіоск „Народне Мистецтво", де свої й чужинці насичували свої очі красою цього народного мистецтва й закуповували цей пишний крам, щоб хату й себе прикрасити.

У висновку ж — це щасливий задум однієї людини і її приятелів та знайомих: створити цей осередок нашої культури. А коли задум ставав дійсністю, тоді прийшли зусилля, труди, які — разом із починателями — подолала наша вся ота добра, некористолюбива громада: при будові церкви, дзвіниці і, частинно, при гражді, скільки безкоштовної праці вклали парохіяни і гості з Ню Йорку. А при тім і жертводавці, що не жаліли на це величне діло своїх пожертв. Та й ті, що приймали й приймають, закуповували й закуповують різдвяні картки, що їх виконують найкращі наші мистці, — це також значна поміч до здвигнення цих споруд.

Ось, таке міркуємо, споглядаючи на ці три красуні — церква, дзвіниця, гражда — та й увіходить у душу дивний, утихомирливий спокій, а з ним і гордість: українці таки конструктивний народ.

М. Островерха

Джует, Н.Й., в грудні 1971

СССР — ВІДНОВЛЕНА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

(Закінчення зі стор. 2-ої)

них „союзних республіках".

В тому періоді вирішив Сталін поламати хребет і українському селянству, як „носієві дрібнобуржуазної ідеології", придумавши і реалізуючи плян колективізації сільського господарства.

Одноголосно схвалена Верховним Совєтом у Москві в період найжорстокіших чисток, у 1936 році, „найдемократичніша" сталінська конституція це вже був наскрізь фальшивий документ, розрахований виключно на експорт закордон. Кожна стаття цієї конституції глумилася з дійсности.

Про сталінську конституцію, яку обіцяв свого часу „виправити" Хрущов, а після нього Брежнєв і яка й нині залишається в СССР як фікція, пише УРЕ, що „вона законодавчо закріпила в СССР перемогу соціялізму", „закріпила добровільне об'єднання рівноправних радянських союзних республік в єдину союзну державу — Союз РСР".

В цих ствердженнях жадного слова правди немає. Нині СССР є лише облудною вивіскою над відновленою Леніним і Сталіним Російською імперією, в якій „братні союзні республіки" ніби колишні губернії, керовані московськими губернаторами, а російський народ, „старший брат" — домінуюча нація, що має своєю місією поглинути всі інші „суверенні" нації.

Дітройт Героям Базару

Рік тому в Дітройті зорганізовано Координаційний Комітет Українських Комбатантських Організацій, до якого вступили: Станиця Братства УСС, Станиця Братсва б. вояків І Дивізії УНА, Об'єднання к. Вояків УПА і Товариство к. Вояків УПА ім. ген. Т. Чупринки. Поза організацією стоїть лише Відділ Обвуа.

Свято на пошану лицарям Базару було першим виступом комітету перед ширшим громадянством і воно вповні вдалося 21 листопада, якраз у 50-ту річницю героїчної смерти 359 вояків УНР під містечком Базар.

Голова Комітету Іван Коцур відкрив свято. Потім розпочався апель. У залю внесли семеро комбатантських і молодечих прапорів. Апель провів І. Білоус, колишній старшина УСС і армії УНР, який вшанував Героїв Базару коротким словом. На команду „Прапорами почесть дай" прапори похилились, а Роман Василькевич відіграв на сурмі салют. Його брат Петро барабанив марш в часі виносу прапорів. Обидва брати — молоді пластуни.

Доповідь виголосив гарною мовою ген. Олександер Вишнівський. Це була зразкова доповідь, без зайвих деталів Другого зимового походу. Потім виступив на сцену Ансамбль Бандуристів Ліги Української Православної Молоді, який під мистецьким керівництвом Петра Китастого виконав „Марш поляглим" слова І. Багряного, муз. Г. Китастого, та ін. твори. Адріяна Легета рецитувала вірш „Безсмертному загонові", С. Кость-Костенка. Сопрано Валентина Биковець з фортепіяновим супроводом Марти Тарнавської, співала пісні В. Барвінського, В. Верменича і на наддаток народну пісню „Ой, у полі могила". Пані Катерина Бранка-Кривуцька рецитувала вірш Павла Тичини „Золотий Гомін". Всі три пані одержали від публіки багато оплесків. Ще раз на сцені — Ансамбль Бандуристів, який проспівав під акомпаніямент бандур „Останні квіти" — слова Лесі Українки, музика Л. Самарської та Марш „Україна", слова І. Багряного, муз. Г. Китастого, а сама оркестра бандур заграла „Запорізький марш". На кінець бандуристи і присутні відспівали „Не пора, не пора".

Заля Українсько-Американського Осередку була майже повна. Сцену, відповідно до свята, прибрав ефектовно Р. Дацко.

І. Білоус

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 11-го ГРУДНЯ 1971 р.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 182 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви, 635-655 Broad St. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. о год. 8-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів, 33 Схід 7 вул. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — О. Стешин, секр.

АМБРІДЖ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія — 161-ий Відд. о год. 7-ій веч. в Клюбовім приміщенні. На порядку: вибір Управи на 1972 р. По зборах — прийняття. Різдвяне прийняття для дітей — в суботу 18 грудня в авдиторії церкви св. ап. Петра і Павла. Проситься чл. прибути. — П. Роновський, мол., секр.

НЕДІЛЯ, 12-го ГРУДНЯ 1971 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 251 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі св. ап. Петра і Павла при Вест 7-ій вул. — І. Фур, предс., Ю. Оришкевич, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. — С. Филик, фін. секр.

PHOENIXVILLE, Pa. Річні збори 321 Відд. Б-ва св. ап. Петра і Павла о год. 1-ій по пол. в церковній залі. На порядку: вибір управи на 1972 р. Проситься вирівняти вкладки. — І. Яворський, гол., В. Люба, кас., Д. Чук, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Санфорд і Айві вул. Проситься вирівняти вкладки. — М. Демчук, гол., В. Салабун, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд. в год. 11:30 ранку в церковній залі св. муч. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — М. Малеський, предс., І. Жгута, кас., М. Бобечко, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін. На порядку: звіти урядників і вибір нової управи на 1972 рік. Після зборів — збирання чл. вкладок. Якщо на означену годину не прибуде визначена статутом скількість чл., збори відбудуться годину пізніше і будуть правосильні. — С. Леськів, секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання членських вкладок за місяць грудень від членів Т-ва Дністер — 430 Відділ, як слідує: 12 грудня в УСТ Тризуб від год. 1-3 по пол.; 18 грудня в Укр. Домі при 23 і Бравн ву., від год. 7-9 веч. Проситься вирівняти вкладки. У Відділових справах звертатися до секретаря: І. Кнігніцький, 5821 N. Marshall St., Phila., Pa. 19120, tel. WA 4-6088. — І. Кнігніцький, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодинокі особи, що довгують за оголошення, вирівняти їх конечно найдалі

до 15-го грудня 1971 року.

Різне

СПОРТ

Бридж

Першунами чергової сесії мистецьких змагань „Ч. Січі", що відбулася мин. п'ятниці у вечері вийшли п-во Охримовичі.

Real Estate

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Funeral Directors

ТАРЗАН, Ч. 6668. Тарзан віддає Джімові револьвер – без набоїв

Золоті монети, Джіме, що ти їх перевозив сюди для змови Братів Омарів, йдуть назад до сейфу, як доказ. Ти зробив помилку, коли став їхнім пілотом ... але ти не є злодієм!

Повертаю тобі твій револьвер — порожнім! Якщо ті волоцюги загрозять нам, то поверну тобі набої ...

Але, Джіме, наша приязнь скінчиться в кожній хвилині, як тільки перестанеш співпрацювати! Чулю і я схопимо твоїх злочинних хлібодавців ... з твоєю допомогою, або без неї!